Lietas arhīva Nr. C-1873-17/1
ECLI:LV:RIRT:2017:1012.C33729216.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 12.oktobrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Elita Stivriņa
ar sekretāri Montu Murašku,
piedaloties prasītājas AS /Nosaukums A/ pārstāvim /pers. A/,
atbildētājai /pers. B/, /pers. C/,
atklātā tiesas sēdē 2017.gada 28.septembrī izskatīja civillietu AS /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ par parāda piedziņu un tiesību atzīšanu realizēt hipotēku.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 5.oktobrī Rīgas rajona tiesā saņemta AS /Nosaukums A/ prasība pret /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ par parāda piedziņu un tiesību atzīšanu realizēt hipotēku.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 13.jūlijā /pers. B/ kā aizņēmēja un AS "/Nosaukums A/" kā aizdevējs noslēdza Hipotekārā kredīta līgumu Nr.15-K-0176, saskaņā ar kuru /pers. B/ tika piešķirts kredīts 103 763 *euro* apmērā. Kredīts izsniegts 2015.gada 20.augustā.

Kredīta līgumā paredzēto saistību nodrošināšanai, 2015.gada 13.jūlijā ar /pers. D/ kā ķīlas devēju noslēgts Hipotēkas līgums Nr.15-K-0176/01, saskaņā ar kuru /pers. D/ par labu prasītājai ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu – zemes gabalu ar kopējo platību 1220 kv.m., uz kura atrodas dzīvojamā māja (kadastra apzīmējums /kadastra numurs/) /adrese/, kadastra numurs /kadastra numurs/, ierakstīta Saulkrastu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/.

No kredīta līguma izrietošo saistību pastiprināšanai 2015.gada 13.jūlijā starp prasītāju kā kreditoru un atbildētāju /pers. C/ kā galvinieku tika noslēgts Galvojuma līgums Nr.15-K-0176/02, ar kuru /pers. C/ uzņēmās pienākumu atbildēt solidāri ar aizņēmēju /pers. B/ par viņas saistībām pret prasītāju.

Saskaņā ar kredīta līguma noteikumiem /pers. B/ jāmaksā prasītājai procenti un jāatmaksā kredīts. Sākot ar 2015.gada 31.decembri atbildētāja /pers. B/ pieļāva līgumā atrunāto maksājumu kavējumu, jo savlaicīgi neveica maksājumu grafikā atrunāto pamatsummas samaksu.

Atbilstoši kredīta līguma noteikumiem prasītajai ir tiesības vienpusējā kārtā grozīt kredīta līgumā norādīto atmaksas pēdējo datumu, veicot izmaiņas maksājumu grafikā, ja aizņēmējs nokavē kādu no maksājumiem vairāk kā 60 dienas vai biežāk kā trīs reizes gada laikā katru reizi ilgāk par 30 dienām.

2016.gada 6.aprīlī atbildētājai ir nosūtīta ierakstīta vēstule, informējot viņu par to, ka prasītāja ir grozījusi kredīta atmaksas pēdējo datumu, nosakot, ka kredīts atmaksājams līdz 2016.gada 24.aprīlim. Brīdinājumu prasītāja saņēma 2016.gada 9.aprīlī.

Prasītāja norāda, ka ir tiesīga aprēķināt nokavējuma procentus līdz kredīta pilnīgas atmaksas brīdim. Pēc stāvokļa uz 2016.gada 3.oktobri nokavējumi procenti sastāda 82 018,45 *euro*. Prasītāja samazina aprēķinātos nokavējuma procentus līdz 15 000 *euro*.

Saskaņā ar noslēgto Hipotēkas līgumu ar /pers. D/ prasītāja ir tiesīga vērst savu prasījumu pret atbildētājai piederošo ķīlas priekšmetu- zemes gabalu 1220 kv.m., uz kura atrodas dzīvojamā māja /adrese/.

Pamatojoties uz Civillikuma 1278., 1290., 1319., 1587., 1590., 1651., 1661., 1668.^{3}, 1670., 1673., 1692., 1698., 1702., 1753., 1756., 1759., 1765., 1828., 1832., 1838., 1943., 1946.pantu, prasītāja lūdz piedzīt solidāri no /pers. B/ un /pers. C/ parādu par labu prasītājai 117 674,31 *euro*, kas sastāv no pamatparāda summas 102 674,31 *euro*, nokavējuma procentiem 15 000 *euro*, kā arī tiesas izdevumus. Lūdz noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās pamatparāda summas 102 674,31 *euro* par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei. Lūdz atzīt tiesības piedzītā parāda par kopējo summu 117 674,31 *euro* apmērā, likumisko procentu un tiesas izdevumu samaksai realizēt hipotēku, kas pamatojoties uz 2015.gada 13.jūlijā ar /pers. D/ noslēgto Hipotēkas līgumu Nr. 15-K-0176/01 nostiprināta uz nekustamo īpašumu – zemes gabalu ar kopējo platību 1220 kv.m, uz kura atrodas dzīvojamā māja ar kadastra apzīmējumu Nr. /numurs/, kas atrodas pēc adreses /adrese/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Atbildētāji paskaidrojumus tiesas noteiktajā termiņā nav snieguši.

[2] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem. Papildus paskaidroja, ka atbildētājs nekustamais īpašums jau ir piedziņas procesā, jo pret to ir vērsts trešās personas prasījums. Lūdz piedzīt parādu solidāri, jo galvojuma līgumā atbildētājs ir uzņēmies solidāru atbildību.

[3] Atbildētāji /pers. B/ atzina prasību, norādot, ka aizņēmumu ir saņēmusi. Paskaidroja, ka aizņēmums ir ņemts 2006.gadā un 2015.gadā līgums ir pārslēgts. 6-7 gadus maksājumi netika veikti. Atbildētājs /pers. C/ prasību atzina.

[4] Atbildētāja/pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradusies. Atbildētājai par lietas izskatīšanas vietu un laiku paziņots likumā noteiktā kārtībā, 2017.gada 8.maijā nosūtot tiesas pavēsti uz deklarēto dzīvesvietu.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesas sēdi atbildētājai ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.^{1}pantā noteiktajam.

Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies, kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210. pantu nav pamats to atlikt. Ņemot vērā, ka atbildētājai par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktajā kārtībā, tiesa atzīst par iespējamu skatīt lietu bez atbildētājas /pers. D/ klātbūtnes.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ar lietas materiālos esošo Hipotekārā kredīta līgumu (lietas 16.-23.lapa) ir pierādīts, ka 2015.gada 13.jūlijā starp AS /Nosaukums A/ un /pers. B/ noslēgts Hipotekārā kredīta līgums Nr.15-K-0176, atbilstoši kuram /pers. B/ piešķirts aizdevums 103 763 *euro* apmērā, par kura izmantošanu viņam ir pienākums maksāt procentus pēc mainīgās procentu likmes, kas veidojas kā summa no 6 mēnešu bāzes likmes (EURIBOR) un pievienotās likmes 3,5%. Aizdevuma atmaksas gala termiņš noteikts 2045.gada 13.jūlijs.

Tādējādi abas puses uzņēmās saistības viena pret otru un tiesiskā attiecības izriet no aizdevuma līguma tiesiskā regulējuma. Atbildētāja noslēgto Hipotekārā kredīta līgumu likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi.

[6] Prasītāja lūdz piedzīt aizdevuma pamatsummas atlikumu 102 674,31 *euro* apmērā.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesas sēdē tika noskaidrots, ka aizdevums atbildētājai /pers. B/ ir izsniegts 2006.gadā, bet 2015.gadā starp prasītāju un atbildētāju ir noslēgts jauns līgums, jo tiesa bija taisījusi nolēmumu par saistības izpildi un prasītāja šo tiesas lēmumu nav nodevusi piespiedu izpildei. Minētais apstāklis ir atspoguļots 2015.gada Hipotekāra kredīta līguma Nr.15-K-0176 1.8.punktā, kurā norādīts kredīta veids un mērķis - aizņēmēja saistību, kas izriet no 2010.gada 26.februāra Rīgas rajona tiesas lēmuma lietā Nr. 3-12/0954 pret aizdevēju izpilde.

Atbildētāja tiesas sēdē atzina, ka aizdevums ir saņemts un 6-7 gadus maksājumi nav veikti. Atzina, ka saistība pret prasītāju nav izpildīta un aizdevums nav atgriezts.

Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbilstoši Hipotekārā kredīta līguma 1.3., 1.4.punktam pirmais kredīta lietošanas procentu samaksas datums bija 2015.gada 31.jūlijā, bet pirmais kredīta atmaksas datums 2015.gada 31.jūlijs. Līguma 1.5.punktā ir noteikts, ka kredīta atmaksas pēdējais datums ir 2020.gada 13.jūlijs.

Hipotekārā kredīta līguma II daļas 3.8.punktā pielīgts, ka saistības ir uzskatāmas par izpildītām savlaicīgi, ja to izpilde ir notikusi ne vēlāk kā līdz kredīta līgumā noteiktās saistību izpildes termiņa pēdējās dienas beigām.

Atbildētāja neapstrīd, ka ir kavējusi maksājumu veikšanu.

Hipotekārā kredīta līguma II daļas 4.2. un 4.2.2.punktā puses ir pielīgušas, ka banka ir tiesīga vienpusējā kārtā grozīt (saīsinot termiņu) Kredīta līguma I daļas 1.5.punktā norādīto kredīta atmaksās pēdējo datumu, veicot izmaiņas kredīta maksājumu grafikā.

A r 2016.gada 6.aprīļa prasītājas brīdinājuma vēstuli ir pierādīts, ka prasītāja ir vienpusējā kārtā grozījusi kredīta atmaksas pēdējo datumu, nosakot, ka kredīts ir atmaksājams līdz 2016.gada 24.aprīlim.

Lietā nav strīda, ka aizdevums nav atmaksāts. Tiesa atzīst, ka ir pierādīta no Hipotekārā kredīta līguma Nr. 15-K-0176 izrietošo saistību neizpilde no atbildētājas puses. Tā kā atbildētāja neapstrīdēja prasībā norādītā parāda esamība un tā apmēru, kā arī neapstrīdēja pašu līgumu un prasītājas tiesību noteikt citu kredīta samaksas datumu, tad atzīstams, ka prasība par pamatparāda piedziņu ir apmierināma un prasītājas labā piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 102 674,31 *euro* apmērā.

[7] Prasītāja lūdz piedzīt nokavējuma procentus 15 000 *euro* apmērā.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Hipotekārā kredīta līguma II daļas 3.4.punktā noteikts, ka kreditors aprēķina nokavējuma procentus par katru kalendāro dienu, sākot ar nākamo dienu pēc kredīta vai tā daļas atmaksās termiņa iestāšanās. Minētā līguma I daļas 1.2.punktā ir noteikts, ka nokavējuma procentu likme ir 0,5% no neatmaksātās summas dienā par katru nokavējuma dienu.

Prasītāja norāda, ka 2016.gada 3.oktobrī nokavējumu procentu apmērs sastādīja 82 018,45 *euro* par laika periodu no 2016.gada 1.aprīļa līdz 2016.gada 3.oktobrim. Prasītāja nokavējuma procentu apmēru samazināja līdz 15 000 *euro*.

Ņemot vērā, ka tiesa ir konstatējusi, ka saistība, kas izriet no 2015.gada 13.jūlija noslēgtā Hipotekārā kredīta līguma Nr.15-K-0176, atbildētājai ir saistoša, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt arī nokavējuma procentu piedziņu par saistības neizpildi. Atbildētāja nav apstrīdējusi ne pielīgto nokavējuma procentu likmi, ne arī aprēķinātos nokavējuma procentus. Prasītāja norāda, ka ir samazinājusi nokavējuma procentus līdz 15 000 *euro*.

Tiesa ņem vērā, ka atbildētājai aizdevums ir izsniegts 2006.gadā un par saistības neizpildi prasītāja jau ir vērsusies tiesā ar pieteikumu. 2015.gadā prasītāja deva atbildētājai vēl vienu iespēju izpildīt savas saistības, noslēdzot jaunu līgumu. Tiesa uzskata, ka, pastāvot šādiem apstākļiem, prasītājas aprēķinātie nokavējuma procenti ir samērīgi ir neizpildītās saistības apmēru un kavējuma laiku.

Prasība daļā par nokavējuma procentu piedziņu 15 000 *euro* apmērā ir apmierināma.

[8] Prasītāja lūdz noteikt tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātā parāda summas 102 674,31 *euro* par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei.

Civillikuma 1759.pantā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Savukārt Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas.

[9] Prasītāja lūdz piedzīt parādu solidāri no abiem atbildētājiem /pers. B/ un /pers. C/.

Civillikuma 1672.pantā noteikts, ka solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu.

No lietas materiāliem pievienotā 2015.gada 13.jūlija Galvojuma līguma Nr.15-K-0176/02 izriet, ka /pers. C/ ir uzņēmies pienākumu atbildēt solidāri (nedalīti) ar aizņēmēju pilnā apjomā par aizņēmēja saistībām pret kreditoru, kuras izriet no kredīta līguma (lietas 28.lapa).

Tiesa konstatē, ka Galvojuma līgums nav apstrīdēts, tas nav grozīts un nav atcelts. Līdz ar to minētais līgums ir saistošs atbildētājam /pers. C/.

Tomēr tiesa uzskata, ka prasītājas AS "/Nosaukums A/" un galvotāja /pers. C/ parakstītais Galvojuma līgums Nr.15-K-0176/02 neliecina par solidāru saistību nodibināšanu starp /pers. C/ un AS "/Nosaukums A/".

Atzīstot, ka starp pusēm nav nodibināta solidāra saistība, tiesa ņem vērā judikatūru, kas ir nostiprināta Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2012. gada 7.marta spriedumā lietā Nr.SKC-115/2012 AS „GE Money Bank" prasībā pret *D.K.* un *N.P.* par pamatparāda, līgumisko procentu un līgumsoda piedziņu, kurā ir pausts sekojošs viedoklis:

„Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Panta normā sniegtā definīcija norāda, ka galvojums ir līgums starp galvinieku un kreditoru, no kā secināms, ka ar galvojuma līgumu tiek nodibināta atsevišķa saistība starp kreditoru un galvinieku. Solidāras saistības nodibināšanas definīcija ir sniegta Civillikuma 1670.pantā, kas nosaka, ka par solidāru prasījums vai saistība atzīstama tad, kad no vairākiem kreditoriem katrs var prasīt visu priekšmetu, vai kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt. Savukārt Civillikuma 1673.pants nosaka, ka līgums solidāru saistību nodibina tikai tad, kad līdzēji to tieši ir noteikuši. Galvotāju solidāra atbildība ir noteikta Civillikuma 1699.pantā, kas nosaka, ka vairākas personas, kas galvojušas par vienu un to pašu parādnieku un vienu un to pašu parādu, atbild solidāri.

Tādējādi galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu. (..) Galvojums pēc savas būtības ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskas saistības, ar kurām trešā persona – galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda.

Galvojuma būtība ir jāņem vērā, arī vērtējot, vai atbildību galvenajam parādniekam un galviniekam varētu uzlikt solidāri. Civillikumā solidāras saistības būtība ir raksturota ar izpildījuma priekšmeta (darbības, bezdarbības, lietas) nedalāmību. Ja kāda naudas summa tiek aizdota nedalīti divām personām, tad nav loģiski vienu uzskatīt par parādnieku, bet otru - par galvinieku. Abiem jābūt solidāriem parādniekiem no paša sākuma. Solidārais parādnieks, pēc tam, kad apmierinājis kreditora prasījumu, var prasīt no pārējiem atbilstošu atlīdzību (Civillikuma 1686. pants). Divu solidāru parādnieku gadījumā tas nozīmē atlīdzināto summu dalīt uz pusēm. Turpretim galvojuma attiecībās galvinieks, kas sedzis parādu, var no galvenā parādnieka prasīt visu samaksāto, kas Civillikuma 1692.pantā, izteikts ar vārdiem „neatsvabinot tomēr pēdējo no parāda", proti, neatsvabinot parādnieku no viņa uzņemtās saistības.

Ievērojot norādīto, galvojumam un solidārām saistībām kopēja ir tāda iezīme, ka prasījumu var vērst gan pret vienu, gan otru (pie tam galvojumā tas nav vispārējs noteikums), un to varētu saukt par procesuālu līdzību, taču ekonomiski, no materiālo tiesību viedokļa, atšķirība ir būtiska: solidāri saistītie nes atbildību, ko vēlāk dala savā starpā, turpretim galvojumā galvinieks pilda akcesoru saistību, kas ļauj lietot regresa prasību pilnā apmērā."

No minētā secināms, ka atbildētāji varētu būt solidāri atbildīgi tikai tādā gadījumā, ja viņi abi būtu kopparādnieki vai abi būtu galvojuši par vienu un to pašu parādnieku un vienu un to pašu parādu.

Tiesa uzskata, ka šāda galvinieku saistības tiesiskā regulējuma interpretācija jau ir stabili iesakņojusies tiesu judikatūra. Uz to nepārprotami un vairākkārt ir norādījusi Augstāka tiesa, tostarp 2017.gada 17.februāra spriedumā SKC-45/2017 (Nr. C04217310) norādot, ka galvojuma līgumā iekļautais nosacījums, ka galvinieks kopā ar parādnieku uzņemas solidāras saistības pret banku, nevar mainīt galvojuma institūta akcesoro raksturu un nodibināt solidāru saistību. Šādu nostāju par subsidiāru un solidāru atbildību galvojuma saistībās Augstākā tiesa ir paudusi vairākkārt (*sk., piemēram, Augstākās tiesas 2013.gada 14.jūnija spriedumu lietā Nr. SKC-161/2013 (C12155810), 2015.gada 19.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-185/2015 (C16058310), 2015.gada 23.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-192/2015 (C24076810)*).

Tiesa uzskata, ka, pastāvot šādai nepārprotamai tiesu judikatūrai, prasītāja nepamatoti iekļauj līgumā ar galvinieku viņa pienākumu atbildēt solidāri ar galveno parādnieku par saistību neizpildi. Tiesas ieskatā prasītāja tādējādi piekopj negodīgu praksi un apzināti maldina līgumslēdzēju par noslēgtā līguma raksturu un viņa no šī līguma izrietošajiem pienākumiem.

Izvērtējot visu iepriekš minēto, tiesa secina, ka nav pamata solidārai parāda piedziņai no galvenā parādnieka un galvinieka, bet ir nosakāms, ka parāda piedziņa ir veicama no parādnieka, bet piedziņas neiespējamības gadījumā- no galvinieka.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka parāds ir piedzenams no atbildētājas /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā tas ir piedzenams no /pers. C/.

[10] Prasītāja lūdz atzīt tiesības piedzītā parāda par kopējo summu 117 674,31 *euro* apmērā, likumisko procentu un tiesas izdevumu samaksai realizēt hipotēku, kas pamatojoties uz 2015.gada 13.jūlijā ar /pers. D/ noslēgto Hipotēkas līgumu Nr. 15-K-0176/01 nostiprināta uz nekustamo īpašumu – zemes gabalu ar kopējo platību 1220 kv.m, uz kura atrodas dzīvojamā māja ar kadastra apzīmējumu Nr. /numurs/, kas atrodas pēc adreses /adrese/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Lietas materiāliem pievienotais 2015.gada 13.jūlija Hipotēkas līgums Nr. 15-K-0176/01 apstiprina, ka /pers. D/ kā ķīlas devēja ieķīlāja prasītājai kā ķīlas ņēmējai nekustamo īpašumu – zemes gabalu ar kopējo platību 1220 kv.m, uz kura atrodas dzīvojamā māja ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs/, kas ierakstīts Saulkrastu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kadastra Nr./kadastra numurs/(lietas 24.lapa).

Ar Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Saulkrastu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs/ ir pierādīts, ka nekustamā īpašuma, kas sastāv no dzīvojamās mājas ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs/un kurai ir pievienots zemes gabals 0,122 ha ar kadastra Nr./kadastra numurs/, /adrese/, īpašnieks ir /pers. D/ (lietas 31.lapa). Zemesgrāmatas nodalījuma IV daļas 1., 2. iedaļas 5.1.punktā izdarīts ieraksts, ka uz nekustamo īpašumu ir nostiprināta hipotēka 124 515,60 *euro* apmērā kreditora AS "/Nosaukums A/" labā (lietas 31.-33.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1278.pantu ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Proti, ķīlas tiesība kā lietu tiesība ļauj ķīlas ņēmējam izmantot ieķīlāto lietu kā parāda saistības nodrošinājumu, tādējādi, ka viņš var dabūt parāda samaksu no pašas ieķīlātās lietas vai no tās pārdošanā saņemtās naudas.

Civillikuma 1319.pantā ir noteikts, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 10.oktobra spriedumā lietā SKC-166/2013 atzinis, ka atbilstoši Civillikuma 1278.pantam ķīlas tiesība ir nepašnieka lietu tiesība, kuras uzdevums ir aizsargāt kreditoru un dot viņam iespēju pārdot parādnieka īpašumu, lai no iegūtajiem naudas līdzekļiem segtu parādu.

Atkarībā no ķīlas līgumā ietvertajiem noteikumiem, ķīlas tiesības realizācija notiek vai nu Civilprocesa likuma 49.nodaļas „Nekustamā īpašuma labprātīga pārdošana tiesas ceļā", vai 50.nodaļas „Saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana" kārtībā. Tomēr, ja procesuālu iemeslu dēļ tas nav iespējams, ķīlas ņēmējs savu tiesību aizsardzībai var vērsties tiesā prasības kārtībā.

Atbilstoši 2015.gada 13.jūlija Hipotēkas līguma Nr.15-K-0176 6.5.punkta noteikumiem, ķīlas ņēmējs, t.i., prasītāja ir tiesīga pārdot ķīlas priekšmetu par brīvu cenu saskaņā ar Civillikuma 1321.pantu.

Civillikuma 1319.panta nosacījumi pieļauj ķīlas ņēmējam meklēt apmierinājumu no ieķīlātās lietas, t.i., to pārdodot, lai dzēstu prasījumu, bet no 1320.panta nosacījumiem izriet, ka ķīlas tiesību var realizēt un ieķīlāto lietu pārdot tikai tad, kad iestājies samaksas termiņš.

Tiesa iepriekš ir konstatējusi, ka prasītāja ir noteikusi saistības izpildes termiņu 2016.gada 24.aprīlī. Lietā nav strīda, ka noteiktajā termiņā samaksa nav veikta.

Ievērojot norādīto, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības vērst piedziņu uz ķīlas priekšmetu, t.i., uz atbildētājai /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu, kas sastāv no dzīvojamās mājas ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs/, kurai pievienots zemes gabals 0,122 ha ar kadastra Nr./kadastra numurs/, kas atrodas /adrese/, reģistrēts Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Saulkrastu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs/.

[11] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram(..).

Tā kā tiesa ir atzinusi, ka prasība ir apmierināma, tad no atbildētājiem par labu prasītājai ir piedzenama samaksātā valsts nodeva 2629,76 *euro* apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,96 *euro* (lietas 11.-12.lapa) apmērā. Minētie tiesas izdevumi 2640,72 *euro* ir piedzenami no atbildētājiem vienādās daļās, no katra atbildētāja piedzenot 880,24 *euro* apmērā.

[12] Civilprocesa likuma 204.[1] pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu, 96., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparāda summu 102 674,31 *euro*, nokavējuma procentus 15 000 *euro*, kopā 117 674,31 *euro* apmērā.

Noteikt AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās pamatparāda summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei.

Atzīt AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības vērst piedziņu uz /pers. D/, personas kods /personas kods/, piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, reģistrēts Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Saulkrastu pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs/, kas sastāv no dzīvojamās mājas ar kadastra apzīmējumu Nr./numurs/, kurai pievienots zemes gabals 0,122 ha ar kadastra Nr./kadastra numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus 880,24 *euro*.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus 880,24 *euro*.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus 880,24 *euro*.

Samaksa veicama AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bankas kontā /Nosaukums A/, AS, kontā Nr./konta numurs/.

Noraidīt prasību daļā par solidāru parāda piedziņu.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese E.Stivriņa